

Omhaal

1. Zal dit woord in het Franse woordenboek komen?
b. Alleen als het langere tijd in een bredere context wordt gebruikt.

Een eigennaam die een soortnaam wordt, noemen we een eponiem. 'Saxofoon' en 'colbert' zijn allebei eponiemen. Ook het Nederlands kent werkwoorden die zijn afgeleid van een persoonsnaam: 'lynchen', 'dotteren' en 'boycotten'. Zo'n nieuw woord komt niet zomaar in het woordenboek. Het moet eerst langere tijd door verschillende media in verschillende contexten gebruikt worden. De kans dat dat met 'zlataner' gebeurt is klein.



<http://bit.ly/VsfqHz>

Sinterklaas

2. Waarom waren de Limburgers boos?
c. De acteurs spraken met een nep-Limburgs accent.



In het Sinterklaasjournaal speelden Hollandse acteurs de rol van inwoners van Roermond. Zij spraken met een accent dat een beetje Limburgs aandeed, met een zachte g en wat verdraaide klinkers. Maar echt Limburgs was het zeker niet. De Limburgers waren boos. Ze vonden dat ze voor schut werden gezet en dat er ook echte Limburgse acteurs mee hadden kunnen spelen. Het Limburgs

dialect hoort zo sterk bij de identiteit van de Limburgers, dat ze zich beledigd voelden.

<http://bit.ly/SSzft2>
<http://youtu.be/Ma5DKaahDxU>

Vierhandengebaren

3. Wie gebruiken vierhandengebaren?
b. Doofblinden.

Doofblinde mensen communiceren met een specifieke vorm van gebaren. Natuurlijk is deze vorm van gebaren anders dan de gebarentaal die gebruikt wordt door dove mensen. Doofblinden maken wel gebruik van dezelfde gebaren, met dat verschil dat de doofblinde persoon tijdens het gebaren losjes de handen van de gesprekspartner vasthoudt.



<http://bit.ly/TJAflu>

Strips

4. Wat is een synoniem voor Verweggistan?
d. Timboektoe.

Verweggistan is een denkbeeldig ver land, bedacht door de schrijvers van Donald Duck. In het weekblad zie je soms ook 'Timboektoe' in dezelfde betekenis terugkomen, als synoniem van 'Verweggistan'. Maar Timboektoe bestaat echt en is een stad in Mali. Oezbekistan en Tadzjikistan zijn landen in Centraal-Azië. Absurdistan is de naam van een fictief land waarin veel absurde dingen gebeuren.

<http://dwvdnt.org/geschiedenis/1952/donald-duck>

DNA

5. Waarom zeggen de Fransen 'ADN'?
d. Omdat ze het grondwoord van een samenstelling vooraan zetten.

DNA is een afkorting van het Engelse 'deoxyribonucleic acid', in het Nederlands is dat 'desoxyribonucleïnezuur'. Zoals je ziet, staat het grondwoord ('acid' en 'zuur') in beide talen achteraan. Net als in samenstellingen als 'metrostation' en 'bovenwoning': het eerste deel is een specificatie van het tweede deel. Het Franse ADN staat voor 'acide désoxyribonucléique'. In het Frans staat het grondwoord ('acide') juist vooraan en staat daarna om welk type zuur het precies gaat.

<http://bit.ly/TLHGrt>

Slodderwetenschap

6. Wat voor woord is 'slodderwetenschap'?
c. Een neologisme.

'Slodderwetenschap' is een nieuw woord, een neologisme. Het is een samenstelling van het werkwoord 'slodderen' en 'wetenschap'. Bij een contaminatie gebeurt de vermenging per ongeluk en is het een taalfout, bijvoorbeeld 'kapotslopen'. Een barbarisme is een woord dat is overgenomen uit een andere taal. Een pleonasme is een stijffiguur waarbij je een woord gebruikt waarvan de betekenis ook al in een ander woord uit de zin ligt, zoals 'ronde cirkel'.

<http://bit.ly/SSzpRi>
<http://bit.ly/SSzqVf>

Ondertiteling

7. Waarom werkt de spraakherkenner niet perfect?
b. Er is te veel variatie tussen verschillende sprekers.

Software die spraak in een opname moet herkennen, heeft het best moeilijk. Het onderscheiden van de spraak uit alle opgenomen geluiden is vaak al een hele klus. Daarnaast spreekt niemand precies hetzelfde Nederlands. Iedereen heeft zijn eigen stem en uitspraak. Speciale software die is getraind op één spreker is daarom vaak beter in het herkennen van spraak dan een algemene spraakherkenner.



<http://bit.ly/TJAIJS>

Groot Dictee

8. Wie schreef dit jaar het Groot Dictee?
a. Adriaan van Dis.

Het Groot Dictee werd dit jaar voor de 22e keer afgenomen. Naast prominenten kunnen ook gewone Nederlanders en Vlamingen een plekje in de Ridderzaal veroveren. Dat kan door mee te doen aan de voorrondes via landelijke dagbladen of via Twitter. Het Groot Dictee werd dit jaar gepresenteerd door Philip Freriks en Martine Tanghe.

<http://grootdictee.nps.nl/>

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.